بین الملل

بغداد روابط متمایزی با ایران و ایالات متحده دارد

نخست‌وزیر عراق تاکید کرد بغداد روابط متمایزی با ایران و ایالات متحده دارد و گفت‌وگو میان آنها را گامی مهم می‌داند.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، «محمد شیاع السودانی» نخست‌وزیر عراق، در مصاحبه‌ای تلویزیونی با اشاره به مذاکرات غیر مستقیم میان ایران و آمریکا اظهار داشت: موفقیت مذاکرات میان ایران و آمریکا نه تنها بر کشورهای منطقه، بلکه بر عراق نیز که به دلیل روابط پرتنش میان دو کشور با چالش‌هایی روبه‌رو بوده است، تاثیر خواهد گذاشت. وی ادامه داد: ما روابط متمایزی با ایران و ایالات متحده داریم و گفت‌وگو میان آنها را گامی مهم می‌دانیم. السودانی با اشاره به روابط کشورش با آمریکا تصریح کرد: ما در پرونده امنیتی میان عراق و ایالات متحده در رهبری ائتلاف بین‌المللی ضد داعش تجربه موفقی داریم. نخست‌وزیر عراق خاطرنشان کرد: امید است که دور سوم مذاکرات میان عراق و آمریکا در بغداد برگزار شود تا یک فرمول همکاری امنیتی مشترک تدوین شود. وی تاکید کرد: عراق ۴۵ میلیارد دلار خودرو طی سال ۲۰۲۴ از آمریکا وارد کرد. السودانی همچنین درباره تحولات اخیر سوریه عنوان داشت: «احمد الشرع» صرف نظر از نحوه تغییر قدرت، اکنون نماینده سوریه است و حضور او در اجلاس سران عرب مهم است. نخست‌وزیر عراق خاطرنشان کرد: الشرع، رئیس دولت انتقالی سوریه، اکنون نماینده این کشور به شمار می‌رود و حضور او در اجلاس سران عرب بسیار مهم است. دعوت از او برای حضور در اجلاس سران عرب در چارچوب پروتکل‌ها صورت گرفته است. السودانی با اشاره به اهمیت تشریح دیدگاه الشرع برای آینده سوریه در اجلاس سران عرب اظهار داشت: صرف نظر از نحوه تغییر دولت، او اکنون نماینده سوریه است و ما به امنیت سوریه پایبند هستیم. السودانی در خصوص مسئله فلسطین گفت مسئله فلسطین همچنان ریشه مشکل در خاورمیانه خواهد بود و زمان آن رسیده است که یک راه حل ریشه‌ای برای آن پیدا شود. وی همچنین عنوان داشت: عراق نمی‌تواند تابع هیچ کشوری باشد. عراق نقطه تلاقی و نه عرصه‌ای برای درگیری است. السودانی افزود: مدل دموکراسی در عراق بی‌نظیر است و آزادی، قانون اساسی و انتقال مسالمت‌آمیز قدرت وجود دارد. وی گفت رژیم سابق در طول جنگ ایران و عراق پدرم و پنج نفر از اعضای خانوادم را اعدام کرد.

ایران نبادغنی‌سازی کند!

وزیر امور خارجه آمریکا در گفت‌وگویی با تکرار ادعای وجود اهداف نظامی در برنامه هسته‌ای ایران، مذاکرات غیرمستقیم تهران-واشنگتن را مسیر صلحی دانست که امیدوار است آمریکا بتواند ایران را متقاعد به در پیش گرفتن آن کند.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، «مارکو روبیو»، وزیر امور خارجه آمریکا در گفت‌وگویی درباره برنامه هسته‌ای ایران گفت: اگر ایران خواستار یک برنامه صلح‌آمیز غیرنظامی و نیروگاه اتمی است، راهش این است که مانند دیگر کشورها چند رآکتور ساخته شود و اورانیوم غنی شده را برای سوخت رسانی به این رآکتورها وارد کنند. روبیو در گفت‌وگو با فاکس نیوز گفت: دهها کشور در جهان این کار را انجام می‌دهند تنها کشورهایی که در جهان غنی‌سازی اورانیوم انجام می‌دهند، کشورهایی هستند که اورانیوم غنی‌سازی می‌کنند این در حالی است که مقام‌های ایران تاکید کرده‌اند تولید و به‌کارگیری تسلیحات اتمی جایی در دکترین دفاعی ایران ندارد. علاوه بر این، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که برنامه هسته‌ای ایران تحت یکی از سختگیرانه‌ترین برنامه‌های نظارتی و راستی‌آزمایی آن قرار دارد، تا کنون این ادعا را در گزارش‌های فنی متعدد خود اثبات یا تایید نکرده است. با این حال، روبیو در ادامه این گفت‌وگو بیان کرد: ایرانی‌ها می‌گویند سلاح هسته‌ای نمی‌خواهند اما اساسا از ما می‌خواهند تنها کشور غیرهسته‌ای باشند که اورانیوم غنی‌سازی می‌کند از سوی دیگر، سطح غنی‌سازی آن‌ها هم با اهداف صلح‌آمیز متناسب نیست؛ اگر تون غنی‌سازی ۳۶۷ درصد را داشته باشید، در مدت چند هفته به غنی‌سازی ۲۰ درصد، ۶۰ درصد و بعد ۹۰ درصدی که برای سلاح نیاز است دست پیدا می‌کنید. روبیو گفت: ایران فقط باید بگوید که ما توافق می‌کنیم غنی‌سازی انجام ندهیم، می‌خواهیم راکتور هسته‌ای داشته باشیم چون به انرژی اتمی نیاز داریم و اورانیوم غنی شده را وارد می‌کنیم. این فرصتی است که از آن استفاده کنند و بهترین فرصت آن‌ها خواهد بود. وزیر خارجه آمریکا ادعا کرد: رئیس جمهور ترامپ رئیس جمهور صلح است او به دنبال جنگ و درگیری نیست. هیچ کدام از ما خواهان آن نیستیم آنچه نباید اتفاق بیفتد زندگی در جهانی است که ایران سلاح هسته‌ای داشته باشد. روبیو در پاسخ به اینکه آیا آمریکا می‌خواهد از بازسان آمریکایی برای متوقف کردن غنی‌سازی در ایران استفاده شود و آیا از نظر او ایران با آن موافقت خواهد کرد، گفت: نمی‌توان گفت که به‌کل به بازسان آمریکایی اجازه اتمی دهیم. اگر واقعا قصد جلوگیری از یک برنامه هسته‌ای وجود داشته باشد، اگر واقعا، یک سلاح اتمی نمی‌سازید، پس باید درهای تمام تاسیسات خود را باز کنید. با وجود این که ایران تاکید کرده توانمندی‌های دفاعی کشور و برنامه موشکی ایران قابل مذاکره نیست، روبیو با ادعایی درباره برنامه هسته‌ای ایران گفت: یکی از نقض‌های توافق هسته‌ای دولت اوباما این بود که اجازه بازرسی از تاسیسات نظامی وجود نداشت. موضوع این است که اگر ساختن یک سلاح نظامی وجود داشته باشد، احتمالا در یک تاسیسات نظامی ساخته می‌شود. در گذشته ثابت شد که ایران برنامه نظامی مخفی داشته است. به نظرم اگر ایران می‌خواهد بگوید علاقه‌ای به تسلیحات اتمی ندارد باید بگوید فقط خواستار انرژی هسته‌ای صلح‌آمیز است و نباید نگران بازرسی‌ها، از جمله از سوی بازرسان آمریکایی باشند.

ایران به آمریکا درباره رفتار متناقض و تحریم‌ها هشدار داد:

تداوم مذاکرات هسته‌ای ایران و آمریکا؛ در هاله‌ای از ابهام

سخنگوی وزارت امور خارجه تحریم‌های جدید آمریکا علیه اشخاص حقیقی و حقوقی در ایران و چند کشور دیگر به بهانه همکاری با ایران را به شدت محکوم کرد.

به گزارش سرویس سیاسی زمان، اسماعیل بقایی سخنگوی وزارت امور خارجه تحریم‌های جدید آمریکا علیه اشخاص حقیقی و حقوقی در ایران و چند کشور دیگر به بهانه همکاری با ایران در حوزه‌های مختلف اقتصادی و تجاری را به شدت محکوم کرد. سخنگوی وزارت امور خارجه با اشاره به ادامه سیاست‌های خصمانه، غیرقانونی و ضد انسانی آمریکا علیه ملت ایران، تحریم‌های ظالمانه این کشور علیه ایران را ناقض اصول و قواعد بنیادین حقوق بین‌الملل، از جمله موازین حقوق بشر، دانست و تصریح کرد: تحریم‌هایی که طی چند روز گذشته به بهانه‌های گوناگون علیه اشخاص و شرکت‌های ایرانی و غیر ایرانی اعلام شد نشانه روشنی از اصرار سیاستگذاران آمریکایی بر قانون‌شکنی و نقض حقوق و منافع سایر کشورها و نیز تلاش آنها برای اخلال در روابط دوستانه و قانونی کشورهای در حال توسعه از طریق تروریسم اقتصادی می‌باشد. سخنگوی وزارت امور خارجه همچنین این تحریم‌ها که در راستای سیاست شکست‌خورده و مجرمانه فشار حداکثری علیه ملت بزرگ ایران طراحی شده است را گواه آشکار دیگری از رویکرد متناقض تصمیم‌گیران آمریکایی و فقدان حسن نیت و جدیت در آنها برای پیشبرد مسیر دیپلماسی توصیف و تاکید کرد مسئولیت تبعات و آثار مخرب مترتب بر رفتارهای ضد و نقیض و بیانیه‌های تحریک‌آمیز مقامات آمریکا در رابطه با ایران، بر عهده طرف آمریکایی خواهد بود. بقایی با یادآوری سابقه طولانی آمریکا در دشمنی با مردم ایران، از جمله از طریق تحریم اقتصادی و اخلال در مسیر توسعه و پیشرفت علمی و اقتصادی و فناورانه ایران، که موجب بی‌اعتمادی و سو ظن عمیق ایرانیان به آمریکا شده است، بر عزم ملت ایران برای ایستادگی در برابر سیاست ارعاب و فشار آمریکا و استفاده از همه ابزارها برای ادامه مسیر بالندگی عزتمندانه ایران تاکید کرد.

تغییر در زمان برگزاری دور چهارم گفتگوهای ایران-آمریکا

سخنگوی وزارت امور خارجه از تغییر در زمان برگزاری دور چهارم گفتگوهای ایران و آمریکا خبر داد.

بقایی سخنگوی وزارت امور خارجه در گفتگو با خبرنگاران از تغییر زمان برگزاری دور بعدی گفتگوهای غیرمستقیم ایران-آمریکا که قرار بود امروز شنبه ۱۳ اردیبهشت در ۲ پر برگزار شود خبر داد. سخنگوی وزارت امور خارجه با اشاره به اعلام این موضوع از سوی وزیر امور خارجه عمان، تصریح کرد تعویق گفتگوها بنا به پیشنهاد وزیر امور خارجه عمان بوده و در مورد تاریخ احتمالی بعدی، متعاقبا اطلاع‌رسانی خواهد شد. بقائی با تاکید مجدد بر اراده جمهوری اسلامی ایران برای بهره‌گیری از دیپلماسی جهت تامین منافع مشروع و قانونی ملت ایران و خاتمه‌دادن به تحریم و فشار اقتصادی که حقوق انسانی و رفاه تک‌تک ایرانیان را نشانه گرفته است، خاطرنشان کرد که هیات نمایندگی ایران از ابتدای ورود به گفتگوها با حسن نیت، چارچوب‌های مشخصی را بر اساس مواضع اصولی کشورمان وفق حقوق بین‌الملل در حوزه استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای و خاتمه تحریم‌های غیرقانونی تعیین کرده و جدیت خود را برای گفتگوهایی نتیجه‌محور جهت نیل به تفاهمی عادلانه، معقول و پایدار نشان داده و در این مسیر با قوت و قدرت ثابت‌قدم خواهد ماند.

بیانیه ایران در خصوص اصرار آمریکا بر ادامه و تشدید تحریم‌ها

وزارت خارجه در بیانیه‌ای ادامه تحریم‌های غیرقانونی بر شرکای اقتصادی ایران را محکوم کرده و آن را نشانه‌ای از محق‌بودن ملت ایران برای سوءظن عمیق نسبت به جدیت آمریکا در مسیر دیپلماسی دانست.

وزارت امور خارجه در خصوص اصرار آمریکا بر ادامه و تشدید تحریم‌ها بیانیه‌ای تحول را که رهبر عزیز ما آن را برای آموزش و پرورش نسخه نجات معرفی کرده‌اند و در رحمت است برای آینده سازان، بتواند اجرایی نماید.

وی خاطرنشان کرد: هم دولت و هم مردم باید به همه معلمان عزیز و زحمتکش ما اکرام کنند و هم نظام در مسائل اقتصادی باید به داد این‌ها برسد. گرچه سرمایه یک معلم حقوقش نیست، عشقش است و تعهدش است. خطیب نماز جمعه تهران افزود: آموزش و پرورش باید از حافظه محور بودن بیرون بیاید. در تراز انقلاب نیست و مسائل انقلابی و آموزش انقلاب در این کتاب‌ها دیده نمی‌شود. هم در بعد ایجابی، مسائل حکومتی و مسائل زندگی، آموزش و پرورش چه رهر زندگی را در اختیار بچه‌های شما قرار می‌دهد. دانشگاه‌های ما خروجی‌هایشان برای تحمل، تاب‌آوری، صبر، گذشت، استقامت، زندگی خانوادگی و کاهش طلاق چه کرده‌اند. وی تاکید کرد: اگر یک معلم باعث بشود که یک نفر پایان کارش شهادت باشد یا ولایت باشد یا مدیریت نجات بخش و استقلال کشور و عزت کشور باشد و بتوانند به موقع به میدان بیایند و بتوانند در قراردادهای بین المللی فریب نخورند و مرعوب نشوند و انفعالی رفتار نکنند، این یک نفر را احیا نکرده است بلکه جامعه را احیا کرده است. لذا معلمین عزیز ما قدر خودشان را بدانند، کمی حقوق را برای خودشان نقص تلقی نکنند. این وظیفه نظام است؛ معلمین و قضات در نظام علوی حد حقوق ندارند؛ نظام باید همه مشکلاتشان را حل کند. در این جهت ما هم توقع داریم دولت محترم به میدان بیاید و راهی نو درانداز؛ برای معلمین در حد معلمی کرامت قائل شود تا آینده سازان ما نظیر شهید تهرانی مقدم و شهدای هسته‌ای به وفور در کشور ما دیده شوند.

کارگر یعنی کسی که گره‌های تولید را باز می‌کند

آیت الله صدیقی با اشاره به روز کارگر عنوان کرد: کارگر یعنی مولد. کارگر یعنی کسی که گره‌های تولید را او باز می‌کند. کارگر در اسلام یک موقعیت کریمانه دارد و مشهور این است که پیغمبر خدا دست کارگر را بوسیده است. خود پیغمبر و امیرالمومنین کارگری کردند. کارگرها خودشان در انقلاب شهید دادند در انقلاب جبهه‌های بودند و امروز هم محل تولید موجب استقلال و عزت کشور، باید خودشان را مانند مجاهد در راه خدا ببینند.

تیم مذاکره کننده ما از برجام عبرت گرفتند

وی در خصوص مذاکرات غیر مستقیم با آمریکا نیز مختصرا اشاره کرد: این تعبیر آیت الله جوادی آملی را عرض می‌کنم که فرمودند وقتی با آمریکایی‌ها دست می‌دهید، بعدش نگاه به دستتان کنید که انگشتی از دستتان کم نشده باشد. برجام عبرت است و این تیم مذاکره کننده ما از برجام عبرت گرفتند و تحت نظارت مقامات بالا و رهبر حکیم و هوشیارمان هستند. باید تیمی قوی متناسب با تردفدهایی که آنها در طول دهه‌ها و بلکه صدها سال شیطنتشان برای زمین زدن رقیبشان فراهم کرده‌اند، ان‌شاءالله با قدرت ایمان و با پیشرفت و ادامهٔ فرآیند مذاکرات، نه‌تنها دیپلماسی، که دیپلماسی رسانه‌ای را نیز پیچیده‌تر و با چالش‌هایی بیشتر مواجه می‌سازد. لازمهٔ مقابله با چالش‌های پیش رو کماکان برخورداری از راهبردهای دقیق و استفاده به‌موقع از اقدامات آفندی و پدافندی است که بی‌تردید تأثیر قابل‌توجهی بر روند و در ادامه خروجی مذاکرات بر جای خواهد گذاشت.

Alborz.payam@gmail.com

صدیقی مطرح کرد:

کارگر یعنی کسی که گره‌های تولید را باز می‌کند

آیت‌الله صدیقی در سخنانی به اهمیت عبرت‌آموزی از توافق برجام اشاره کرد و تأکید کرد که تیم مذاکره‌کننده باید با هوشیاری و قدرت ایمان، در برابر ترفندهای تاریخی آمریکا ایستادگی کند.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، خطیب موقت نماز جمعه تهران با اشاره به آیه ششم سوره مبارکه حمد گفت: صراط، یک امر عینی خارجی نیست. سلوک الی الله، که همه بشر به سوی خدایند. برای رسیدن به خدا مکان مادی و فیزیکی منظور نیست. حتی کسی که مکه، کربلا یا به نجف مشرف می‌شود، معنی آن این نیست که خدا اینجا نیست و آنجا هست. خداوند همه جا هست. منتها، کعبه یک سنگ نشانی است که ره گم نشود، حاجی احرام دگر بند رخ یار ببیند. لذا راه به سوی خدا راه دل و راه جان است. آیت الله صدیقی در ادامه با اشاره نکته‌ای از آیت الله جوادی آملی افزود: اسلام عبارت است از سه مرحله. یک، مرحله تفکر و تعقل و جهان‌بینی است. دو، مرحله تخلق به اخلاق و تحصیل ملکات و سجایا است و سوم احکام عملی است. انسان اگر در این سه مرحله با دستورات دین خود را منطبق کرد و الهی فکر کرد، شما آئینه آن دین، قرآن و امام معصوم خواهید بود و ضمن اینکه در راه خدا سیر می‌کنید، خود شما نیز سبیل الله می‌شوید. خطیب موقت نماز جمعه تهران در خطبه دوم عنوان کرد: تقوا برای انسان، توشه است. در آیات حج، یکی از مسائلی که حاجی باید با حساسیت، به عنوان یک گمشده‌ای که در کنار بیت و در صحرای عرفات دنبالش باشد و پیدا کند، تقوا است. وی با اشاره به ایام ده کرامت افزود: حضرت فاطمه معصومه (س) به معنی واقعی کلمه نماینده حضرت زهرا (س) است و شاهدش هم رواياتی است که از چهار امام در مورد ایشان داریم. امام صادق (ع) فرمود همه شیعیان ما همگی با شفاعت فاطمه معصومه (س) وارد بهشت می‌شوند. وی بار اشاره به فضائل امام رضا (ع) خاطرنشان کرد: در میان همه امامان ما، امام رضا (ع) عالم آل محمد است. افتخار می‌کنیم و به خود می‌بالیم که سر سفره امام رضا (ع) هستیم.

مسئله بندر شهید رجایی فاجعه‌ای به معنای واقعی کلمه دردناک بود

آیت الله صدیقی در ادامه گفت: مسئله بندر شهید رجایی فاجعه‌ای به معنای واقعی کلمه دردناک بود. برای درگذشتگان این فاجعه از خدا طلب مغفرت می‌کنیم و برای مجروحین طلب عافیت می‌کنیم و برای داغدیدگان و آسیب دیدگان، طلب صبر و آرزوی تعاون ملی و حکومتی را داریم و برای نظام و حکومت، توفیق جبران این مصیبت‌های وارده را داریم. وی با اشاره به پیام رهبر انقلاب در پی این حادثه افزود: ایشان در همه حوادث پیش بینی نشده که ملت، مصیبت زده می‌شوند، هم تسلیت می‌گویند و همدردی می‌کنند و هم جهات مثبت را در کنار آن مشکلات برای آنکه مردم دلگرم باشند و در میدان باشند و خود را در صحنه انقلاب ببینند و دچار افسردگی و ناامیدی نشوند، بیان می‌کنند. رهبر انقلاب در این گونه موارد حساسیت دارند که علل وقوع این حوادث کشف بشود و برای مراحل بعدی پیش نیاید و پیشگیری بشود و رخنه‌ای موجود در پیر مسئولین کشور نیز با حساسیت، اوضاع را زیر ذره‌بین دارند. خطیب نماز جمعه تهران افزود: آنچه برای ما جای دلگرمی است، این ملت خداجوی معتقد به مرگ و قیامت، ایثارگر و مهربان است. مردم ایران مال روزهای سختاند. هم در انقلاب هم در حوادثی مانند سیل و زلزله و جریاناتی از این دست، آحاد ملت ما خود را به منزله آسیب دیده‌ها می‌بینند، لذا صف‌هایی که برای دادن خون مشاهده کردید که در فرصت کوتاهی نیازها برطرف شد، کمک‌هایی که اقشار مختلف در این‌جور حوادث می‌بینند، انسان به این مردم با این همت والا افتخار می‌کند.

یادداشت

دیپلماسی رسانه‌ای در میدان مذاکره

حامد حقدوست

همراهی و همگامی دیپلماسی و رسانه همواره از بنیادی‌ترین اصول در پیشبرد دیپلماسی و بیشینه‌کردن منافع ملی محسوب می‌شده و در دوران اخیر، با رشد و ارتقای رسانه‌ها و به عرصه‌آمدن رسانه‌های نوین، این اصل بیش از پیش قوام یافته و دکتر عراقچی، وزیر امور خارجه کشورمان، نیز بارها در نسبت رسانه و دیپلماسی و نقش مکمل این دو در تحقق منافع ملی سخن رانده است. چند هفته‌ای که از مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا می‌گذرد، بیش از پیش این همداستانی را نشان می‌دهد. با این‌وجود و برغم اقدامات مؤثر تیم رسانه‌ای مذاکرات، برخی با دلایلی که تمامی ابعاد آن بر نگارنده مکشوف نیست، با عباراتی اغراق‌آمیز نظیر «ضعف مفرط مهندسی رسانه‌ای» می‌کوشند با ارائه برخی تحلیل‌های سطحی و غیرمنصفانه، واقعیت صحنه را تغییر دهند. لذا در ادامه تلاش می‌شود به برخی موضوعات بنیادین که در تحلیل تیم رسانه‌ای باید مورد توجه قرار گیرد، پرداخته شود.

نخست: مهم‌ترین جنبهٔ توفیق تیم رسانه‌ای کشورمان در جریان مذاکرات غیرمستقیم اخیر، با وجود برخی محدودیت‌های قابل توجه، مخاطبِ پیام‌های کلیدی مذاکرات با دقت و هوشمندی به جامعهٔ گسترده مخاطب خود اعم از افکار عمومی داخلی، افکار عمومی خارجی، طرف مذاکراتی و سایر بازیگران بین‌المللی بوده است. اهمیت این امر آنگاه آشکارتر می‌شود که بدانیم این فرآیند اطلاع‌رسانی بدون ایجاد هرگونه لطمه به مذاکرات یا درز یافتن اطلاعات راهبردی، که می‌تواند فرآیند گفت‌وگوها را با مخاطره مواجه سازد، و مطابق استانداردهای حرفه‌ای دیپلماسی انجام شده است. در این مسیر، روایت‌سازی مؤثر به زبان‌های مختلف و مدیریت افکار عمومی داخلی و منطقه‌ای از جمله دستاوردهای کشورمان بوده است. با این حال برخی مطالبات ناروا توسط شماری در داخل کشور مطرح می‌شود که نگاه‌های بعضا متفاوت رسانه‌ها را ناشی از ضعف تیم رسانه‌ای قلمداد می‌کنند. حال آنکه در کشوری که هزاران رسانه فعال بوده و آزادی مطبوعات از اصول پذیرفته شده است، یکصدا کردن رسانه‌ها نه ممکن است و نه مطلوب! دوم: در فرآیندهای دیپلماتیک که به شکل طبیعی بسیار حساس، پیچیده و غامض هستند، مدیریت و کنترل اطلاعات، الزامی غیرقابل اجتناب تلقی می‌شود. نشت مدیریت‌شدهٔ اخبار اقدامی پذیرفته‌شده و کاملاً حرفه‌ای است که سبب می‌شود تیم مذاکراتی بدون متعهدشدن در فضای رسانه‌ای، چابکی و انعطاف لازم را در تصمیم‌گیری‌ها داشته و در نتیجه بتواند بهترین تاکتیک ممکن را برگزیند. همچنین مدیریت انتشار اخبار، زمینه ایجاد جنگ روانی توسط شبکهٔ رسانه‌ای وابسته به طرف مقابل و سایر دشمنان احتمالی را محدود می‌سازد و این امکان را ایجاد می‌کند که بتوان در مواقع مقتضی، پیام‌های رسانه‌ای لازم را بدون ایجاد هرگونه تعهد رسمی به طرف مقابل مخابره کرد. لذا نشت مدیریت‌شدهٔ اخبار نه‌تنها ضعف محسوب نمی‌شود که شاهدی بر بلوغ دیپلماتیک و تدبیری دقیق در راستای تأمین منافع ملی است. سوم: بررسی ابزارها و راهبردهای تیم رسانه‌ای کشورمان در جریان مذاکرات اخیر و در قیاس با موارد مشابه، پیشرفت‌های تکنیکی و تاکتیکی را بوضوح نشان می‌دهد. برغم بهره‌برداری از رسانه‌های سنتی، تیم رسانه‌ای به استفاده از رسانه‌های نوین و شبکه‌های اجتماعی نیز اصرار دارد که این موضوع ناشی از شناخت دقیق سیر تطور رسانه‌ها در جهان معاصر است. افزون بر این، اهتمام تیم مذاکراتی و شخص وزیر امور خارجه با سخنگو، به اظهار نظر نخست پس از پایان هر دور مذاکره، شاهدی بر آن است که بخشی از راهبرد رسانه‌ای بر اساس تولید روایت نخست تدوین شده که تاکنون نیز موفقیت‌آمیز بوده است. همچنین واکنش‌های به‌موقع به خبرسازی‌ها و اخبار جعلی، خود بیانگر ...

چهارم: بخشی از تحلیل‌های غیرمنصفانه که پیش‌تر به آن اشاره شد، ناشی از قیاس ابزارهای رسانه‌ای تیم کشورمان و ایالات متحده است که عملاً اکوسیستم رسانه‌ای دنیا را به انحصار خود درآورده است. آمریکا با در اختیار داشتن رسانه‌های جریان اصلی نظیر CNN، BBC، واشنگتن پست، نیویورک تایمز و شمار قابل‌توجهی رسانهٔ پرمخاطب دیگر، ابزارهای قدرتمندی در هر نوع جنگ رسانه‌ای در اختیار دارد که کمتر بازیگری از حیث ابزار، توانایی هماوردی با آن را داراست. اما در این مسیر نیز تیم رسانه‌ای کشورمان کوشیده انحصار رسانه‌های جریان اصلی را به چالش کشیده و انتشار یادداشت اخیر دکتر عراقچی در واشنگتن پست را می‌توان در همین چارچوب ارزیابی کرد. استفاده از رسانه‌های آلترناتیو که در سطح منطقه پرمخاطب محسوب می‌شوند و در سطح جهان نیز از جایگاه قابل‌قبولی برخوردارند، از دیگر راهبردهای تیم رسانه‌ای است. ضمن آنکه کشورمان کوشیده با استفاده از ظرفیت رسانه‌های شبکه‌های اجتماعی، در این تقابل نامتوازن، جایگاه خود را ارتقا دهد. پنجم: بخشی از اقدامات انجام‌شده در جریان مذاکرات را می‌توان «ابعاد غیررسانه‌ای دیپلماسی رسانه‌ای» توصیف کرد. این وجوه دیپلماسی، از آن جهت که کمتر بصورت شفاف از آن صحبت می‌شود و معمولاً به شکل پنهان پیگیری می‌گردد، در تحلیل‌ها مغفول مانده و معمولاً در ارزیابی‌ها لحاظ نمی‌گردد. به‌عنوان نمونه، برگزاری جلسات توجیهی (بریفینگ) با برخی رسانه‌های منتخب، یکی از ابزارهای معمول دیپلماسی رسانه‌ای است که غالبا افکار عمومی از آن مطلع نمی‌شود. اما به هر جهت، ابزاری کارآمد برای جهت‌دهی به رسانه‌ها پیش، در حین برگزاری و پس از هر رخداد دیپلماتیک محسوب می‌گردد. افزون بر این دست اقدامات، وجوهی از کارکرد دیپلماسی رسانه‌ای، در پنهان ماندن محقق می‌شود؛ فرستادن سیگنال‌های غیرمستقیم به طرف مقابل، هدایت خطوط خبری خاص، ایجاد ابهام عامدانه به‌منظور حفظ و ارتقای قدرت چانه‌زنی، و حتی طراحی «سکوت‌های معنادار»، بخشی از وظایفی هستند که توفیق آن منوط به پنهان بودن عامل است. در مجموع، به نظر می‌رسد که هرچند می‌توان با استفادهٔ بیشتر از پلتفرم‌های رسانه‌ای جدید و تولید مضاعف محتوای خلاقانه و ایجاد کانال‌های ارتباطی متنوع با جامعهٔ گسترده مخاطب، مؤثرتر بود، اما اقدامات رسانه‌ای انجام‌شده، اگر نه بالاتر از سطح استاندارد، که حداقل مطابق آن است. فارغ از افراد و گروه‌هایی که با سنجه‌های غیر از منافع ملی (منافع شخصی، سازمانی و...)، عملکرد تیم رسانه‌ای را تضعیف می‌کنند، بخشی از تحلیل‌های مخالف مشابه، به دلیل عدم اطلاع و ارزیابی دقیق نسبت به اقدامات تیم رسانه‌ای، ابعاد غیررسانه‌ای دیپلماسی رسانه‌ای، و قیاس ابزارهای نامتوازن طرفین مذاکره است. بررسی واقع‌بینانهٔ عملکرد تیم رسانه‌ای نشان می‌دهد که برغم محدودیت‌های موجود، این تیم توانسته به شیوه‌ای مسئولانه و با طراحی تاکتیک‌های دقیق، گام‌های مؤثری در مسیر اطلاع‌رسانی، روایت‌سازی، مقابله با جنگ روانی، و ایجاد فرصت برای تیم مذاکره‌کننده به‌منظور افزایش منافع ملی بردارد. بی‌تردید پیشرفت و ادامهٔ فرآیند مذاکرات، نه‌تنها دیپلماسی، که دیپلماسی رسانه‌ای را نیز پیچیده‌تر و با چالش‌هایی بیشتر مواجه می‌سازد. لازمهٔ مقابله با چالش‌های پیش رو کماکان برخورداری از راهبردهای دقیق و استفادهٔ به‌موقع از اقدامات آفندی و پدافندی است که بی‌تردید تأثیر قابل‌توجهی بر روند و در ادامه خروجی مذاکرات بر جای خواهد گذاشت.

Alborz.payam@gmail.com